

Bjørg Dam

Valevni Javnaðarflokksins til
býráðsvalið í Tórshavnar kommunu

MusikkMusée ein livandi tónlistaverkstaður

Í fyra ár, havi eg arbeitt við hesari ætlan, sum gevur føroyskum tónleiki karmar at mennast, seljast og umboðast á alra bestan hátt. Tórshavnar kommuna fær eina unika ferðavinnuuppliving og Miðbýurin fær lív.

Eg síggi fyri mær ein livandi tónlistaverkstað við dansiringi, videoinnstalati- ónum, framsýning, tónleika- verkstaði, spælistaði og frásøgu. Eitt stað, har tónleikurin, tónleikamentanin og søgan rundan um kvæðini og føroyska dansin rennur saman í eina fantastiska uppliving. Har tónleikarar hava ein pall at sýna fram sína list og tónlistin fær karmar og rúmd.

Tónleikur er grundarsteinurin í føroyska samfelagnum

Í Føroysk bókmentasøgu, NÁM 2011, eftir Malan Marnersdóttir og Turið Sigurðardóttir stendur soleiðis at lesa: "Dansur var miðilin, sum skaldskapur í bundnum máli fyrst og fremst livdi í og varð varðveittur íggjøgnum. Kvøðing og dansur hoyra saman men kvæðini eru tað avgerandi, og dansurin er ikki tiluttan tey.//....Við tí stóra pláss, sum dansurin hevur havt í lívi føroyinga, hevur hann megnað at bera ein miklan kvæða- og vísuarv. Av hesum hevur dansurin fingið heiðurin fyri at varðveita føroyskt mál....."

Kvæði og dansurin renna saman í tónleikinum. Tónleikurin hevur sostatt fyllt ógvuliga nógv hjá føroyingum, kanska heilt afturi frá landnámi, men serliga tá føroyski dansurin kom til Føroyar um ár 1350, og er sum sagt, høvudsorsøkin til, at vit hava varðveitt okkara mál.

Høvdu vit haft somu tjóðarkenslu, stolt-leika og samfelaguttan málið?

Vit kunna sjálvsagt ikki vita, hvussu samfelagið hevði sæð útuttan føroyskt. Vit kunnu bara staðfesta, at við hesum kvæða-, dansi- og tónleikasiðum, hava vit varðveitt føroyska málið, mentanina og eitt serstakt fólk.

Júst hendan søgan er sera spennandi og ótroyttað. Og ofta verður spurt: "Hví eru føroyingar so musikalskir?" ella: "Hvussu ber tað til, at tit so fáment hava egna mentan og mál?". Svarið er einfalt "tónleikurin".

– Kunna vit so ikki kalla okkum fyri Music Islands, ella "The Musical Sheep Islands" í ferðavinnuhøpi?

Líka mikið hvat vit kalla okkum, so er tónleikurin grundarsteinurin í dagsins samfelag, og tað skula vit sjálvandi brúka, menna og varðveita.

Nógvar ótroyttligar eldsálir hava arbeitt fyri tónleikinum, føroyskum dansi, kvæðum, skjaldrum og vísum, Kingo og øðrum siðbundnum tónleikaarvi í nógv harrans ár. Og tað skula tey eiga stóra tókk og virðing fyri. Uttan, høvdu vit ikki haft tað ríka tónleikatilfeingi og mentunarlív sum vit hava í dag.

Er nakað Ringanna harri í tí?

Eg havi síðani 2008 arbeitt sum söl- og marknðarleiðari í TUTL. Har havi eg arbeitt framímóti at ferðavinnan skal brúka tónleikin í brandingini og söluni av Føroyum, tí eg meini, at tónleikurin kann skapa eitt stórt virðið og íkast til ferðavinnuna. Umfram at hava áðurnevnda stóði í samfelagnum, so hevur hann eisini nógvar eginleikar og dygdir. Hann talar til ein av okkara fimm sansum, er globalur, markleysur og sölubærur. Vit hava ein breiðan skara av sera dugnaligum og aktivum tónleikarum, kvøðarum, dansarum og árliga koma einar 60 útgávur á fløgu. Tónleikaferðavinna er vaksandi í londum rundanum okkum, og so er tað sjálvandi eisini dragandi søgunar í kvæðunum um eitt nú víkingar, hetjur, ringar við serligum eginleikum, kærleika, hevnd osf. Hettar er veruliga nakað, sum er uppi í tíðini, visuelt, lætt at miðla og selja.

Í ferðavinnutilmælinum sum Tórshavnar kommuna lat gera í 2006 stendur m.a.: "Bólkurin hevur arbeitt við, at onkur stór iløga eigur at vera gjørd, sum hevði økt um

tilboðini til ferðafólk og til borgaran og sum ikki eru so heft av veðrinum" Víðari stendur "Hugsa eigur at vera um, at tær kommunalu iløgurnar, sum vera gjørdar í "upplivingar" í kommununi, eiga at vera gjørdar við trivnaði fyri bæði borgaran og ferðavinnuna í hyggju."

Tónleikur til ferðafólk

Vit hava arbeitt við at tekkjast ferðafólkum og føroyingum við summar- og fríggjadagskonsertum, útgávufeiran og tónleikafrásøguna "An introduction to Faroese music". Festivalinum "Summartónar" sum skal eftir ætlan fáa bæði føroyingar og ferðafólk, at ferðast til útjaðaran eftir eksotiskum tónlistarligum upplivingum. Undirtøkan og reaktiónir vit fáa frá ferðafólki og journalistum er sera góð. Hettar sæst aftur í greinum, bloggum og ferðabókum, sum tey flestu taka eitt av okkara útboðið við. Avbjóðingin er, at fáa føroyingar at dansa við, og láta við sama nevið.

Í januar kom eitt gjøgnumbrot endiliga. Vit fingur samband við Olgu Biskupstøð í Granskingardeplinum fyri Samfelagsmenning sum umsitur føroysku Economusée deildina.

Economusée = økonomi í list

Economusée er ein 20 ára gomul kanadisk verkætlan, sum hevur arbeitt við at varðveita siðbundin handverk og list, hetta við at fáa økonomi í.

Tað, sum er sera áhugavert við Economusée konseptinum er, at tey hava skapt og tilpassað eitt konsept, har tey, ið fylgja konseptinum, økja munandi um söluna av teirra vørum, sum ofta eru handgjørdar, kostbærar dygdarvørur.

Konseptið leggur upp til, at vitjanin er eitt heildarupplivilsi, har tey vitjandi sleppa at nema, síggja, hoyra, læra, royna og perspektivera. Á henda hátt verða tey kensluliga knýtt til listina ella listarfólkið, og hettar fær tey at keypa vøruna. Sostatt kann Economusée verða við at fáa økonomi í tónleikin, tí aðalmálið hjá konseptinum

er nevnliga, at Economuséeini skula verða burðardygg.

Reinsariíð

Avbjóðingin er at finna júst tey røttu hølini. Tey skula kunna hýsa einari søguligari framsýning, video og/ella øðrum elektroniskum innstallati- ónum, lurtistovu, palli, áskoðaraplássum, handli og tónleikaverkstaði. MusikMusée'ið, ella hvussu heitið verður, skal verða opið hvønn dag og skal verða ein livandi verkstaður sum eisini lýsir føroyskan tónleik og tónleikasøgu.

Vit hava arbeitt við fleiri loysnum, og nú er at smíða meðan jarnið er heitt. Tí upplagt er at leggja tað saman við ella inn í Reinsariíð, sum býráðið hevur útnevnt at blíva spælistað saman við Perluni. Soleiðis fáa vit veruliga skapt ein miðdepil fyri tónleik í Havni.

Fígging og rakstur

Fimm milliónir eru settar av til umvælingar av Reinsarínum komandi ár. Vit hava fingið gott 300.000kr til vega til framsýning, marknaðarføring og ráðgeving av konseptinum. Aðrir fíggingarhættir skula eisini roynast, so sum grunnum frama fyri ferðavinnu og mentunarvarðveiting v.m..

Óansæð so skula lønt fólk verða tilknýtt spælistaðnum. Synergieffektin við hesari verkætlanini er, at vit fáa so nógv meir fyri tað sama. Hendan nýggja upplivingin skal skapa innstøkur, soleiðis at raksturin í minsta lagið hvílir í sær sjálvum.

Sostatt nýtist kommununi neyvan at hækka játtanina til hesa fantastisku uppliving, sum varpar ljós á tónleikamentanina, ber trivnað og upplýsing til børn og borgarar, og sjálvandi eisini til ferðafólk.

Eitt MusikkMusée hóskar sera væl inn í áðurnevnda ferðavinnutilmæli, tí upplivingin er ikki treytað av veðrinum, er alt árið og ber trivnað til allar borgarar.

Ringar í vatninum

Eg vóni virkuliga at alt klappar. At mær unnist at blíva vald inn í býráðið so MusikkMuseið verður gjøgnumført.

Hettar skapar ringeffekt og vit fáa fleiri ferðafólk, meira arbeiði til tónleikarnar, ferðavinnuna og tænavinnuna sum heild.

Eg síggi fyri mær, at vit arbeiða víðari við leistinum og brúka konsepti ella partar av tí til aðrar verkætlanir, so

sum eitt býarsavn, eitt fót- bóltasavn, matarverkstað, handlistarverkstað, verkstað fyri føroysku klæðini v.m. G

Eg vil verja, menna og umboða føroyska tilfeingið.

Les fleiri greinar á <http://bjorgdam.blogspot.com>

Jógvan Arge

Tórshavn,
valevni á Lista E

Bygdirnar á breddan

Tórshavnar kommuna eigur at taka sær betri av byggunum. Á okkara val- evnarundferð upp undir býráðsvalið er komið greitt til sjóndar, at tann skipan, sum er fyri bygdirnar, ikki virkar til fulnar. Ov langt er millum Vaglið og borgaran á bygd.

Hetta hevur við sær, at óneyðugur stígur kemur í mong mál og átøk, sum hava við bygdirnar at gera. Ikki av ringum vilja, men tí fjarstøðan er ov stór. Til dømis gongst illa at fáa útstykkingar í lag, so bygdirnar kunnu mennast.

Fáast útstykkingar í lag, tykjast tær vera heldur dýrar, og ilt er at fáa fígging. Bygdavegirnar eru mangan ikki góðir og lúka illa dagsins krøv til ferðslutrygd. Bussarnir verða hildnir at koyra heldur sjáldan, sumstaðni kundu kommunalir stovnar verið betri fyri o.s.fr.

Tjóðveldi leggur í síni valskrá dent á at reka ein virknan politikk í byggunum og at virða teirra sereykenni. Vit siga, at tað er umráðandi at hava gott samband við fólk í byggunum, og Listi E virkar fyri, at alt, sum hevur við bygdirnar at

gera, fer um eina og somu skrivstovu.

Hendan skrivstova skal síggja til, at mál, sum koma inn ella troka á, verða viðgjørd á røttum stað í rímligari tíð. Umráðandi er, at fólk vita neyvt, hvar tey skula venda sær heldur enn at noyðast at trílva seg fram millum ymsar skrivstovur.

Rundferðin til Kaldbaks, Nólsoyar, Velbastaðar/Kirkjubøar og Kollafjarðar hevur sannført meg um, at hetta er ein góð leið at ganga. Hetta skal metast sum átak, ið stuðlar upp undir skipanina, sum vit hava við teimum ráðgevandi staðbundnu nevndunum, har tveir býráðspolitakarar sita saman við trimum umboðum, ið bygdirnar velja.

Øll í Tórshavnar kommunu hava somu rættindi og somu skyldur. Øll eiga eisini at hava somu møguleikar at fáa lut í menningini og fáa síni mál og viðurskipti viðgjørd og avgreidd. Vit mugu gera alt fyri at forða fyri, at tann fysiska frástøðan frá Vaglinum ger mun á fólk í okkara rúmligu kommunu.

X við E